

Megjelen minden vasárnap.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy évre	4 frt.
Félévre	2 frt.
Negyedévre	1 frt.
Egyes szám ára	8 kr.

SZERKESZTŐSÉG:

Hubaosek Pál ügyvéd irodájában, hova a lap szellemi részét illető közlemények és pénzküldemények is intézendők.

MINDSZENT.

VEGYES TARTALMU HETILAP.

HIRDETÉSEKRE NÉZVE

a lap hátulso (4-ik) oldala 20 helyre van beosztva. Egy hely ára 90 kr. Kincstár bélyegilleték külön 30 kr. A szerkesztésen kívül elfogad előfizetéseket és hirdetéseket a helybeli könyvnyomda is.

NYILTTÉRBE

minden egyes sor közlése 15 kr. Bérmentetlen levelek csak ismert kezektől fogadtnak el. Kéziratok vissza nem adtnak.

Alakítsunk tűzoltó-egyletet.

A várva-várt tavasz itt van. Nemcsak a természet kezdi meg újból láthatólag működését, de hozzá lát népünk legnagyobb része is a munkához és a munka megkezdése a mi népünknel a lakások odahagyásával karöltve jár.

A bőjti szelek kiszáritják a téli nedvességet a háztetőkből, gyulékony anyaggá változtatják még a szegény ember — télen át nedves — tűzrevalóját is és így a tavasz kezdetével, a késő őszig a tűzveszély sokkal nagyobb semmint télen át. De nemcsak a tetők szárazsága, nemcsak a felügyelet nélküli, kiszáradt tűzrevaló növelik a tűzveszélyt, hanem leginkább ama körülmény, hogy a munkás nép távoztával a kicsinyek is magukra maradnak, kik játék által gyakori tüzeset okozói voltak már.

Míg késő ősztől a kora tavaszig a család apraja, nagyja együtt van és így a felnőttek a serdületleneket ellenőrizhetik, esetleges baj alkalmából a tűz elnyomásához — e pusztító elem fékezéséhez sokan és gyorsan hozzájárulhatnak, — tavasszal és nyáron a népeesség, mint jeleztük, távol van és így amint a vész ellen felhasználható munkaerő számba nem vehető.

Létesítenünk kellene tehát oly társulatot, melynek tagjai hivatásuk által a községből távozásra vagy egyáltalán nem, vagy oly ritka esetben kényszerítettnek, hogy azokat az év bármely szakában, a nap bármely órájában — a beállható vész esetén — felhasználni, alkalmazni lehessen.

A társulás — erők egyesítése folytán — lehetségessé teszi, ami a sok egyes embernek lehetetlen! Társuljunk tehát mi is, egyesítsük erőnket a közjóért, közveszély esetére. — Alakítsunk tűzoltó-egyletet!

Az eszme nem új, rég idők óta szer-

veztek már tűzoltó-egyleteket, az egyletek szaporodása azok czélirányos voltára vall és ami czélirányos, ami jó, miért ne tegyük azt, mi a közérdek, a közjó okán?

Mint minden kezdet nehéz, így nehézségekkel kell ezen eszme valósításánál is küzdeni, de e nehézségek nem olyszerűek, hogy erős akarattal, egyesített erővel leküzdhetők ne volnának, mert hát a tűzoltó-egyletet létesítéséhez feckendők szükségeselek első sorban, szerelvények másodsorban.

Talán az egylet tagjait kellett volna első sorban említenünk? Fölösleges. Hála az isteni gondviselésnek Mindszent lakosságának zöme minden jóra, szépre, czél-szerűre hajlammal bír; és így az egyletnek tagja lesz elegendő számmal, csak az egylet létesítését vegyék kézbe azok, kik erre hivatottak. Reméljük, hogy az illetők minden tőlük telhetőt elkövetendnek a megalkulás érdekében és így áttérhetünk annak megbirálására, ha megvannak-e feckendők, van-e szerelvényünk?

Elmondattott már e lapok hasábjain — közel egy éve — hogy az ujjon szerzett feckendőkkel együtt a község igényei egyelőre lehetőleg kielégítettek; és így csakis a szerelvények hiányát állapíthatjuk meg. Netáni vész esetére szükséges szerelvények a község házainak építési módját tekintetbe véve — oly csekélyek, hogy azokat számba sem lehet venni, midőn oly eszme valósításáról van szó, mint a kérdés alatti. Kell 3—4 létra, 3—4 vízfordó kocsis, csákányok, tűzoltósági fejsze, minden egyes tagnak egy sisak.

Hisszük és reméljük, hogy a község, mint erkölcsi testület, a szükségesekeket előállítandja — a jobbmodu tagok megveszik a szükséges szerelvényeket maguk, a szegényebb sorsu egyéneket — bizonyos kö-

irott könyvek árához. Pl. minthogy a szentírás látott először napvilágot s legelsőbb került eladásra, szölok arról — a nyomda feltalálása előtt 400—500 frtba került egy példány; a nyomtatott példányokat pedig Fausték 60—70 frton adták el, ez nagy árkülönbség a régihez képest, ma a Szentírás egy példányá bekötéssel együtt 5 frt.

Hogy az új találmány, mainz-i börtönéből, — melyet Fausték vasmarokkal őrizték — kikerülhetett s európai körutjára kelhetett, az, a Németországban az időtájt dúló háboruk s mozgalmaknak köszönhető.

Ugyanis Nassau gróf Mainz várost ostrommal meghódítván, a menekülő lakossággal az új nyomda segédszemélyzete s munkásai is a szélrózsa minden irányában elmenekültek s a sajtó titkát különféle országban megismertették. Így jutottak nyomdához Páris, Róma s egyéb olasz s német világvárosok.

Édes hazánkban Corvin *) Mátyás királyunk Budán állított fel nyomdát, nemsokára a feltalálás után.

Buda után azidőben Magyarországnak legnevezetesebb városa volt Kassa és Bártfa, ez

*) Artis quoque Typographicae non multo ante apud Germanos inventae usum primus in Hungariam introducit Mathias. — Hist. Juris. Hung. Paul Hajnik.

telezettségek elvállalása terhe mellett — felszerelendi a község.

Nem tulozunk, midőn azt állítjuk, hogy: Mindszent község általábani haladását a szomszéd községek jobbjai örömmel szemlélik, hogy vannak oly egyének is, kik Mindszent sorsát irigy szemmel nézik, mondanunk felesleges; vannak nállunk is egyesek, kik jobb szeretik a maradást, mintsem a haladást! ámde azok oly kevesen vannak, hogy számba nem vehetők és számításunk aligha csal, midőn azt mondjuk, hogy e kevesek is a felvetett eszme ellen szöllani nem mernek, szöllani nem fognak, mert az eszme czélszerű.

Vállvetve dolgozzunk, alapítsunk egyleteket, melyek czélszerűek, alkossunk a kor igényeinek megfelelő intézményeket és a késő utókor is áldani fogja mai ténykedésünket!

Az ige testté lesz.

Rövid idő zajlott le, mióta lapunk hasábjain egy „társas-kör“ eszméje felvetett s midőn készséggel nyitottunk tért s engedték át lapunk hasábjait, hogy azokon az alakítandó kör talaja egyengettsék; megvalljuk, tisztában voltunk azzal, hogy a szönyegre került eszme nem fog többé a felszínről eredmény nélkül letünni; feltétlenül reménylettük, hogy nem marad az irott malaszt; nem lohad le, mint pusztá láng; de hogy ily hamar kerüljön az ki a fontoskodás és tervezgetés burkából s ily korán emelkedjék érettségének tetőpoleczára, szóval, hogy a tervbe vett társaskör igéje ily hamarosan testté leend, alig képzeltük.

Örömmel értesülünk, hogy a társas-kör megalakítása czéljából népesnek ígérkező értekezlet fog tartatni.

Üdvözöljük eleve is ez értekezletet!

A tárgy, mely feldolgozásra vár, népszerű, az eszme érett, az értekezlet vezérerei buzgók,

utóbbi csak Nagy Lajos királyunk 1376. ruházta fel mindazon szabadalmakkal, mikkel Buda és Kassa már régen birtak.

Buda után Bártfán maga a város rendeztetett be nyomdát, mely szép virágzásnak örvendezett; hasonlókép Kassa is saját nyomdával birt.

E három nagy várost egymásután követték a kisebbek is a nyomda felállításában. Így Besztercze, Lőese s más városok hamarosan szerveztek nyomdát.

A magyar főurak is sorompóba állottak s a városokkal egyidejűleg nyitották meg palotáikat az új találmány — a nyomda — előtt. Így Bumüller történész megemlékezik e Csepreghy nyomdáról, melyet a Nádasdy-család állított saját költségén.

Érdeme hazánkunk, hogy az új találmányt — a nyomdát — Európa többi nagy városával egy időben állította fel s érdeme annál méltánylandóbb, mert a török fegyverek ádáz pusztítása, a honfiak véres küzdelmei közepette is áldozott kulturájának s a legválságosabb időben állította fel a nyomdát.

Corvin Mátyás budai nyomdája a törökök által elpusztított.

Visszatérve az új felfedezésre, a nyom-

TÁRCZA.

A XV. század nagy vivmánya.

(Folyt. és vége.)

Az első mű, mit sajtó alá rendeztek, a Szentírás volt. Sajnos, hogy maga Gutenberg már nem volt jelen az első mű nyomtatásának befejezésénél; ő Faust üzér szellemének s intrikáinak esett áldozatul, a folytonos czivódás őt a nyomda elhagyására készítet; erre állított ő maga külön nyomdát, de azonban szegénysége miatt igen csekély eredményt mutatott fel s nemsokára meg is halt.

Faust Schöffrel egyedül levének így a piacon, hogy úgy mondjam monopoliumot üztek a nyomtatványok s könyv elárúsítással, kivülök s a nyomdában alkalmazott segédszemélyzeten kívül mindenki előtt titok volt a nyomtatás mestersége; s elég tapintatosak is voltak arra nézve, hogy e titok ki ne szivárogon a világba; s így könnyen felfoghatjuk, hogy ők roppant nagy üzletet csináltak. A világ kapott az eddig nem látott nyomtatványokon s olcsónak tekintette az árakat, megjegyzem azonban, hogy nem a mai könyv árakhoz viszonyítva voltak olcsók az első nyomtatott könyvek, hanem viszonyítva a nyomtatás feltalálása előtti

önzetlenek, az értekezletet képező elem pedig minden tagjában s izében a szép, jó s nemes iránt lelkesülő; s így mi állhatna utjában az ily értekezletnek, mely a jó akarat, a nemes törekvés vértével van övedzve, melynek tagjait az összetartás gyémánt kapcsa fűzi egygyé, — mondjuk — mi gátolná az ily értekezletet, hogy — mintegy varázs hatásra — meg ne teremtsen az óhajtott társas-kört?

Üdvözöljük eleve is az értekezletet, mely hivatva van társas életünk kuszált szálait rendezni, annak szunnyadó csiráit új életre galvanizálni!

Mindszent közönsége sajnosan nélkülözte a társas-kört s minthogy akkor tudunk méltatni valamit eléggé, midőn azt nélkülöznünk kell, hisszük, Mindszent közönsége is eléggé méltatta a társas-kört, mit hosszú időn át nélkülöznie kellett; s így kétszeres lelkesedéssel fogja most a rég óhajtott társas-kört üdvözölni s hatványozott örömmel lesz annak tagjává, hogy annak felvirágoztatása körül a maga részét kivegye.

Nagy lézagot pótland a társas-kör, közelebb hozza a kedélyeket egymáshoz, egyöntetű gondolkodás módot eredményez, kedélyességet szül s a közművelődést nagyban fokozza; könyvtára hivatva lesz a modern titánok gombamódra szaporodó irodalmi termékeit, mikben a jó izlésnek még csak nyomára sem akadunk s mik a felvilágosodás helyett butitanak, tulkapásokra oktatnak — kiszorítani s az olvasót a józan felvilágosodás azurjába vezérelni.

Ha a társas-kör is meglesz, akkor ismét egy nagy lépést tettünk a haladás útján; ha a társas-kör eszméje kifejezést nyert, akkor elérte községünk azon színvonalat, melyre felemelni régen óhajtottuk.

Biztos reménnyel nézünk a f. hó 28-án tartandó értekezlet elé s sóvárogva várjuk a pillanatot, hogy lapunk hasábjain is konstatálhatjuk: az ige valóban testté vált; a társas-kör megalakult.

Néhány szó a halászlé ügyéről.

I.

Nem tagadható, hogy a halászlé egyik fontos országos érdekét képez és különös fontossággal bír ez a mi megyénk, Csongrád vármegyére, amelyet a hajdan, szerfelett nagy halbőségéről híres Tisza folyó úgy szólván középben szel ketté.

Fontos kérdésnek tekinthető a halászlé ügy, nem csak azért, mert az ország lakosságának legalább is 50%-je szíves örömmel táplálkoznék a hal izletes husával,

dára, mondhatjuk, hogy általa új szellemi életnek vettettet meg alapja.

A kultúra rohamosan fejlődött, a régi s új művek sűrűen kerültek ki a sajtó alól, nem kelle többé évekig várni, míg a másolók unalmas munkáikkal elkészülnek; a tanügy előmenetelére jótékony befolyást gyakorolt az új találmány, szóval nagyobb szellemi mozgást idézett elő a világban.

Magáról pedig Gutenbergről elmondhatjuk, hogy nagy hasznu feltalálásával a világot hódította meg s azt örök hála kötelezte.

Sajnos, hogy Gutenberg kora nem méltatta nagy embereinek érdemeit; így azon időben Amerika felfedezője Kolumbus Kristófnak is kortársai s előljárói részéről a legméltatlanabb bánásmód és sérelmek voltak osztályrészei, bebörtönözött s a folytonos fondorlatok folytán vasba veretett. Roppant fáradozásainak jutalma tehát a rabláncz volt, mely láncz saját kívánságára hült teteme mellé, a kóporsóba illesztetett.

Nem sokkal több méltánylásban részesült Gutenberg sem. Ő fedezte fel a világhódító sajtót, de mint a fészkből kivert madár, csak távolról nézte, mikép gazdagodnak mások az ő találmánya értékesítésével, nem akadt, ki védelmére kelt volna, míg végre hamarosan 1468-

hanem azért is, mert a hal a belkereskedésnek egyik tárgya és a halászlé néhány ezer embernek kenyérkereseti forrása. A hal szintegy, mint más husféle az ember táplálkozására szolgál s csupán a természeti erők működése mellett, minden emberi munka alkalmazása és költség nélkül jövőn létre: kétszeres értékkel bír és megbecsülendő dolog, mert adandó alkalommal hivatva is lehet emennek esetleges hiányát pótolni.

Még nem is olyan nagyon régen, mert hiszen 20—25 év a nagy mindenségben csak elenyésző csekélység, főképp a Tisza mentén a halbőség oly nagy volt, hogy egy bécsi mázsát halat, ami a mai mérték szerint 56 kilogrammnak felel meg 2—3 forintért; sőt a visszabályozás kezdetekor még 1 forintért is lehetett kapni és ime ma már oda jutottunk, hogy csak csemege gyanánt kaphatjuk a halat s akkor is roppant drágán kell megfizetnünk; kilogrammonként adunk kell érte 80 krt, 1 forintot, sőt nem ritkán még 1 firt 20 krt; bizonyos időszakokban és bizonyos halnemekért még ennél is többet.

Nem nehéz kitalálni, hogy a hal eme roppant drágaságát sem a nagyobb pénz-bőség nem idézte elő, sem pedig ama körülmény, hogy a pénz talán olcsóbb volna, mert aligha volt valamikor drágább a pénz, mint épen most; hanem előidézte az, hogy vízeinkben a hal megfogyott, hogy ma már tízszeres költség reáfordításával sem lehet oly mennyiségű halat fogni, mint ezelőtt; hogy ott a hol 20 évvel előbb száz mázsák fogásairól és úgy szólván fáradság nélkül tettük a számadást, ma már nagy erőfeszítéssel és nagy költséggel alig két vagy három mázsát foghatunk.

A hal eme nagy megfogyatkozása már régebben gondolkodóba ejtett sokakat, úgy egyes ügybuzgó polgárokat, mint egész hatóságokat, sőt magát a kormányt is; tanácskoztak, vitatkoztak sokan és sokat a felett, vajjon mi lehet az oka a hal szűkségnek és mi módon lehetne a halszaporodást előidézni.

Én, minthogy az ügy közelebbről is érdekelt, mert a halászlé nemcsak egyik fő kenyérkereseti forrásom vala, hanem a halászlét és annak fejlesztését élethivatásomnak tekintetem és tekintem még ma is: folytonos figyelemmel kísértem ez ügyben felmerült eszmecesterket és életbelépte-

ben meghalt anélkül, hogy tulajdonkép ő maga találmányának hasznát vette volna.

A 19-ik század szép elismerésének adott kifejezést, midőn 1840-ben Mainzban, Gutenberg születési helyén, annak szobrot emelt.

A latin vers felirat, mely a szobrot ékíti, magyar fordításban következőleg hangzik:

*) Mit hajdan Hellasz s Latium művésze nem ismert,
A german iparos szelleme fölfedezé,
Most, mit az ő, vagy az újkorszak bölcsészei tudnak,
Nem csak övék: minden nemzeteké s közös az.

Leend még alkalom, midőn a nyomda feltalálása előtti, alatti s utáni idők s körülményekről e lapok hasábjain érdekes adatokkal szolgálándok.

Zrinyi a költő halála.

— Pályadíjjal koszorúzott történeti beszély. —
(Folytatás.)

A szerető férj karjain s kedves gyermekei között a boldog nő és boldog anya vissza-vissza gondol ugyan még az ábrándos leánykori multra, melynek holdképe föl-fölemelkedik lelke láthatárán, de nem vágyik abba vissza, mertelék s fogy a hold más, egészen más az, mit szíve kedvel, mi fénye lett lelkének, az, mely csak más-más alakba öltözik, de sohasem

*) Bumüller világtört. I. köt. II-ik füz. 726. lap.

tett hatósági intézkedéseket. De nem habozom kijelenteni, hogy a legtöbb közel sem járt a valósághoz, sőt talán akkor mondok legigazabbat, ha azt állítom, hogy egy sem, mit eléggé bizonyítanak mostani állapotaink, mert hiszen daczára minden kísérletnek, ott vagyunk ma is, ahol évekkel ezelőtt voltunk, sőt még rosszabbul, mert minden hatósági intézkedés daczára, nem csak hogy nem szaporodott a hal, hanem napról-napra fogy, úgy amyrira, hogy a mai halászlé már épen semmi jelentőséggel sem bír.

Nem valami szakszerű tudományos alapon, de évtizedek alatt tett szoros megfigyelések által szerzett tapasztalataim alapján én is hozzá szólok e kérdéshez s minthogy megyénk törvényhatósága is alkotott a halászlé ügyben szabályrendeletet, amelykülönbén én szerintem a célnak épenséggel nem felel meg, erről is elmondandó lesznek egyet-mást: kiterjeszkedvén egyszersmind a hal szaporodás egyik főtényezőjére, az ivarozásra is.

(Folyt. köv.)

Világfolyása.

H a z á n k b a n minden kérdést háttérbe szorított most a köztörvényhatóságok rendezéséről szóló törvényjavaslat tárgyalása. Nagy vita folyt e felett és sokáig a képviselőházban, miglen a márczius 16-iki ülésben eldőlt a kocka a törvényjavaslat sorsa felett. A mondott napon tartotta meg ugyanis a képviselőház a szavazást afelett, vajjon elfogadjá-e a törvényjavaslatot általánosságban a részletes tárgyalás alapjául, vagy nem. A névszerint megejtett szavazás eredménye az volt, hogy a törvényjavaslat mellett szavazott 207 képviselő, ellene 141. Így tehát a javaslat 66 szótöbbséggel általánosságban a részletes tárgyalás alapjául elfogadtatott. Ugyanez alkalommal történt Neusidler Károly képviselőnek, a városok külön rendezésére vonatkozó határozati javaslata fölött is a szavazás, amelyet azonban a képviselőház 45 szótöbbséggel mellőzött.

A törvényhatóságok rendezéséről szóló törvényjavaslat tárgyalása arról győzött meg bennünket, hogy a megyei önkormányzat hívei mindinkább fogynak s ha a kormányelnök oly hathatósan nem tör pácát az autonomia mellett, hát daczára annak, hogy a javaslat szerint is a megyék eddigi jogköre lényeges csorbulást szenved, a kinevezési rendszer és a centralizáció hívei lettek volna többségben, mi on-

hagyja el a remény s boldog időkben, már nem mint egykor közvetlen, csak közvetve remél boldogabbakat, melyeket gyermekei boldogsága deritend fel neki. A szép kedvest, mint jó barátot, még most is vezeti, de emléke a sziv legmélyén van elrejtve, s az elért boldog szerelem, a csak epedő első szerelmet fölmerülni nem engedi

*) Így volt Zsófia, de egészen másként Edvárd: míg az igen sokat, Edvárd igen keveset változott.

Edvárd lelkében nem a jelen a multon, de a mult zsarnoki uralmát csak most érezé teljes mérvben, midőn miatta a kedves jelen is kinossá vált részére. Mig a vendégek mind jelen valának, köztük csak jobban szórakozott s majd minden idejét közöttük tölté, min a vendégek nagy része, maga a bán, sőt Zsófia is csodálkozott s ez még önmagára boszankodott is, hogy Edvárd bizonyosan azért kerüli úgy őt, mert ügyetlenül s nem elég szívélyesen fogadta. Midőn azonban a vendégek eltávoznak, az egyik perc órányi hosszu, a másik óra percnyi rövid lett neki. Mindig a banné körében óhajtott lenni s mégis mindig kerülte azt; a banné legédesebb szavai legfájóbb nyilak voltak szívére s legszelidebb tekintetere is elhalványodott Edvárd; oh mert multja s boldogtalansága annál inkább feltűnt, minél boldogabbnak látta Zsófiát

nét is kitűnik, hogy nemcsak a mérsékelt ellenzék szónokai, de a kormánypártból is számosan a kinevezés mellett törtek lándzsát. A részletes tárgyalás a március 17-iki ülésben vette kezdetét.

Szerbia és Bulgária között a béke létrejött; a béketárgyalások, mint már olvasóink tudják, Oláhország fővárosában Bukarestben folytak. A békeszerződés két példányát Milán király március 13-án írta alá Nisben, a melylyel azután Mijatovics, szerb meghatalmazott másnap visszatért Bukarestbe.

Bár a béke a két állam között megkötött, mindazonáltal nem lehet a béke tartósságában bizni, dacára annak, hogy úgy Szerbia, mint Bulgária a lefegyverkezést már tényleg végre is hajtották, mert míg egyrészt a béke szerződés semmi oly viszonyt nem rendez, mely a két állam között vitás volt, addig másrészt még a török-bolgár egyezmény sem jött létre, sőt Sándor fejedelem kezdi magát Törökországgal szemben kihívóan viselni. Nem elégszik meg azzal, hogy ugyasólván ingyen jutott Kelet-Rumélia birtokába, de azt akarja — minthogy a teljes uniót a nagyhatalmak ellenzése miatt ki nem viheti — élethossziglan nevezze ki őt a török szultán Kelet-Rumélia kormányzójává. Törökország azonban az öt éves kinevezés mellett van. Bezzeg másképp beszélt Sándor fejedelem is, mikor a Dragomán szorosnál a szerbek jól kiporolták a nadrágját; akkor kért, könyörgött, rimánkodott, most meg már hengeg és aligha nem sikerrel, mert a török az egész dolgot nem akarja komolyan venni, pedig hát majd nagyon is „beteg ember“ talál lenni, ha még ilyen apró államocská által is hagy magának imponálatni.

Görögország fészkelődése is nagyon zavarja a békekilátásokat. Hiában parancsolnak reá a nagyhatalmak és fenyegetik flotta demonstrációval, nem hajt ő arra semmit. Eddig minden ajánlatot visszautasított; a törököt későül már régen megtámadni, csak hogy vele szemben a török is résen áll, mert Epirus és Thessalia még az ő husa s épen ezt készül az ő testéből Görögország kimetszeni.

A többi európai államokban, leszámítva egy kis parlamentí vitakozást, mindenütt csend uralkodik. Poroszország, miután a lengyel vitát befejezte, a szesz monopolium behozatalával foglalkozik, e kérdésben azonban a kormány heves ellenzésre talált s kétséges, vajjon keresztül bírja-e vinni.

Angliában a kormány, élén Gladstone miniszterelnökkel, az irrek vezérével Parnellel alkudozik az Irországnak teendő kedvezés a bánt s bár irigyelhetné boldogságukat, félt azt irigyelni s ha Montecuccolinak tett ígérete jutott eszébe, nem mert a bán és bänné szeméi közé nézni.

De nincs kör, melyet Zrinyi kedvéssé ne tenne bárki előtt is. Együtt járt a bán Edvárdal vadászatni majd minden nap, minden vadászatot vig beszélgetés követett honn, s az ily vidám órák, melyeken a bán, neje s Edvárd rendszeren jelen voltak, őt is mind vidámbbá és bátrabbá tevék; csak egy gondolat zavarta folyton, csak e rémtől: a Montecuccolinak tett ígéret gondolatától nem tudott menekedni.

— Én nem tudom kedves Edvárd — mondá egy ily beszélgetés alkalmával Zsófia, midőn a bán a szobából kissé távozott — ön némelykor oly különös, sőt eleinte csakugyan nem értém viseletét, most is néha majd az egész napot szobájában tölti, mintha kerülné bennünket, pedig higgye el, én oly jól érzem magamat jelenlétében, vagy talán szerénykedik, soha sem jó a tulszerénység s lássa Miklós is, mennyire kedveli önt, sokszor mondja, hogy mily kellemes órákat töltött és tölt önnel.

— Igaz — mond Edvárd — sokszor olyan sajátságosan érzem magam s különös levért vagyok, de nem tehetek róla, gyakran órákig fogva tart jövőmnek gondolata, hiszen már életem delére értem s ilyenkor... ilyenkor, még,

mények iránt, — érdekében állván magának az irreket megnyerni, mert az új választások folytán úgy alakultak a pártviszonyok Angliában, hogy az a párt van többségben, a melyikhez az irrek szegődnek. Bizon ez elég szomorú mindkét angol nemzeti pártra. Épen olyan ez, mintha a mi kormányunknak is a nemzetiségekkel kellene kaczerkodnia, hogy magát fenntarthassa. Az irr kérdés különben már miniszterválságot is idézett elő, a mennyiben e miatt Chamberlein és Trevelyan miniszterek benyújtották lemondásaikat.

Helyi és vegyes hírek.

— **Márczius 15-ikének megünneplése.** Ujabb korunk történetének eme nagynapját, mely napon a szabadság első hajnala, a több százados elnyomatás után először felpirkadt, községünkben is megünneplették mint rendesen, társasvasora rendezésével, a hol azután természetesen a felköszöntők sem hiányoztak: megemlékezés akkori történelmünk nagy alkotóiról. A község belterületén Bárdos Flórián és özv. Vereb Jánosné helyiségeiben voltak ily ünnepélyek. De a tömörkényi részen lakó polgárság sem maradt hátra, ők meg Wermes Józsefnél vidadtak a nagy nap emlékére.

— **Felmentett kormánybiztos.** Fekete Márton társulati igazgató urat, a Vidra és Csukás-erekben összegyűlő belvizek rendezése céljából kinevezett kormánybiztos ezen állásától a közmunka és közlekedési miniszter, saját kérelmére, felmentette. Mi őszintén sajnáljuk, hogy a főigazgató ur ezen állásától — bizonyára az új hivatalával összekötött teendők nagy halmaza miatt — megválni kényyszerült, mert bizon-bizon nem tudjuk, hogy hamarjában kit talál a kormány, akire az ottani mizerábilis ügyek erélyes vezetése nyugodt lélekkel reá bízható lenne. Vagy talán visszatér minden a régi kerékvágásba s megint ihatjuk a pestmegyeiek vizét?

— **Helyes intézkedés.** A folyó év folyamán már többször előfordult ebmarási eset arra birta az előjáróságot, hogy kihirdesse, miszerint mindenki őrizet alatt tartsa kutyáit, mert az utcákon korbórló ebek az örök által agyon fognak lövetni. Mi csak azt kívánjuk, hozzá, hogy az előjáróság ezen intézkedése ne legyen a pusztában kiáltó szó, hanem szigoruan végre is hajtsák.

— **Ujjoncozási hírek.** Mint már közöltük a sorozás ápril hó 12., 13. és 14-ik napjain fog megtartatni. A katonai parancsnokság és a köz-igazgatási bizottság kölcsönösen a következő működési tervet állapította meg: Az első napon, mi most legkedvesebb, a hadi pályától is megválni szeretnék.

— Világért se tegye, önre még itt nagy jövő várhat, mert mint Miklós írta, ön vitéz katona Lássá, Magyarországnak most háborus idők járnak, ki tudja, mi lehet önből, a jövő rejte van.

Az ajtó erre megnyílik s egy levelet hozva lép a bán a szobába.

— Mi az? — kérdé a bänné.

— Ugy látom Péter ír — felel derülten a bán s a kibontott levelet lassan olvasni kezdi, olvasás közben mosolyog, a bänné s Edvárd kíváncsian tekintgetnek reá.

— No tessék kitalálni, mond mosolyogva a bán, midőn elolvasta.

— Honnan jön a levél? — kérdi a bänné.

— Öcsémtől.

— Ujságot ír?

— Igen.

— Jó vagy rossz?

— Ugy hiszem kellemes.

— Ilonka...

— Nos?

— Ilonka... Ilonka...

— A karácsonyi és újévi ünnepeket hihetőleg nálunk fogja töltöni — egészíté ki a bán.

(Folyt. köv.)

vagyis ápril 12-én lesz az I. és II. korosztálybeliek reklamáczióális kérvényeinek elintézése, nemkülönben az igazolt távollevők és az összes I. korosztálybeliek megvizsgálása; második napon, vagyis ápril hó 13-án a II. és III. korosztályban felhívott összes hadkötelesek megvizsgálása és a III. korosztálybeliek reklamáczióális kérvényeinek elintézése; a harmadik napon, vagyis ápril hó 24-én a IV-ik korosztálybeliek reklamácziójának tárgyalása és az ezen korosztályba tartozó összes hadkötelesek, valamint az idegen illetőségűek és a czimvesztettek megvizsgálása. A hadkötelesek mindegyike külön idézéssel fog a megjelenési határnapról értesítettetni.

— **Statisztikai adatok a sorozáshoz.** Sorozójárásunkban a folyó évi fősorozásra az I. korosztályban 201, a II. korosztályban 160, a III. korosztályban 124, a IV. korosztályban 102, a régebbi korosztályokból 2. Összesen 589 hadköteles van felhiva. A hadjutalék pedig a honvédelmi miniszterium által a következőképen lett megállapítva: A sorhadhoz 50, a sorhad póttartalékhoz 5, összesen 55. Ehhez azonban még hozzá adandó a múlt évről maradt hátralék és pedig a sorhadnál 15, a póttartaléknál 33. Összesen 48. Besorozandó lenne tehát összesen 103, vagyis majdnem minden hetedik hadkötelesnek a hadi szolgálatra alkalmasnak kellene lennie, a mi, ha csakugyan be is következne, bennönket kellemesen lepne meg; de tekintve a múlt évi fősorozás alkalmával elért hadképeségi százalékot: reményleni nem merjük.

— **Társas-kör alakítása.** F. hó 28-án d. u. 3 órára egy társas-kör alakítása céljából, népes értekezlet van összehiva a Stern-féle kávéházba. Erre vonatkozólag lapunk más helyén egy cikket is találunk olvasóink s azért e helyen csak azon megjegyzésünk van, hogy vajha minél előbb szerencsénk volna üdvözölni a megalakult kört. Mindenesetre pedig felkérjük mindazon polgártársunkat, akik községünk szellemi életének valódi barátai s e szempontból kiindulva egy társas-kör alakulása eszméjének hívei, hogy az imént jelzett értekezleten minél számosabban megjelenni sziveskedjenek.

— **Ertekezlet.** Mint értesülünk, egy tüzoltóegylet szervezése céljából a folyó hó 28-án délután 2 órakor a községháza tanácstermében többten értekezletet tartanak. Mi részünkről csak üdvözöljük a kezdeményezést és elismerésünket fejezzük ki azok iránt, kik ez eszmét megvalósítani törekednek. Mint tudjuk, az értekezleten mindazok, kik az ügy iránt érdeklődnek, részt vehetnek, ott a dologhoz hozzá szólhatnak. Azért felhívjuk reá ügybuzgó polgártársaink figyelmét.

— **Gyűlés.** Az országos vereskereszt-egylet helybeli fiókja a mai napon délután 3 órakor az ápodai fiiskolában a múlt évi számadások megvizsgálása és újra alakulás végett gyűlést tart.

— **Vízáradás.** A Tisza vize a folyó hó 13-ik napjától kezdve árad s e miatt már a Kureza-zsilipet is be kellett zárni, ámbár a kellő szolgálatot már megtette: a Kureza vizét nagyon megapasztotta. Ez évben eddig legnagyobb vízállás volt február 13-án: 18'4, legkisebb márczius 12-én: 5'1 a 0 pont felett.

— **Jégzajlás a Tiszán.** A farsangi napok nagy hidegei következtében befagyott a Tisza a múlt héten megtisztult jégkérgétől. A beállott enyhe és esős időjárás következtében meggyengült jég, az esős déli szél által összetörtvén, megindult s a folyó csakhamar szabad lett tőle.

— **Egy mélyen lesújtó hír** járta be a „Pesti Hirlap“ utján az országot. Nem kevesebbről volt annak márczius 15-iki számában szó, mint arról, hogy Ghyczy Kálmán, újabbkori történelmünk eme kimagasló nagy alakja, aki a volt balközép pártnak Tisza Kálmánnal együtt vezére is volt, egészen váratlanul jobblétre szenvedült. A mily lehangoztást és kínos benyomást keltett minden körben e hír, mert hiszen még pár nappal előbb tartott egy fényes és nagy beszédet a költségvetés tárgyalás alkalmával a főrendiházban — melynek a főrendiház reformálása óta ő Felsége a Király által kinevezett tagja — épen oly vigasztalólag és kellemesen meglepőleg hatott eme gyászír czáfolata, mit sietett is ugyancsak a „Pesti Hirlap“ a március 16-diki számában közléteni. Vajha engedné az egek hatalmas ura, hogy még sokáig, nagyon sokáig ne kellene hirt olvasnunk Ghyczy Kálmán haláláról, hogy még évek hosszu során át hasznát vehetné az ország mély tudományának, előre látó bölcsességének, gazdag tapasztalatainak és puritán jellemű hazafisságának.

— **Drága hulla.** Azon állami mén, melynek betegségéről a múlt számunkban megemlékeztünk, a múlt hét folyamán elhullott. Drágának mondjuk azért, mert a szemlén itt járt főhadnagy 1200 frtra értékesítette, azon megjegyzéssel, hogy a ló eldögléséből származó kárt a község fogja megfizetni. Hát bizony ehhez sok szó fér és majd állunk elébe annak idején. Most csak annyit jegyzünk meg, hogy a ló bőre 4 frt 50 krért kelt el s a főhadnagy ur sziveségéből — már ha t. i. egyedül ő rajta állana — csak 1195 frt 50 krt kellene a községnek fizetni.

— **Megyénk közigazgatási bizottsága** a folyó hó 15-én a megyei széképület nagytermében rendes havi ülését tartotta meg, utána pedig a fegyelmi választmánynak volt ülése.

— **Hivatalról elmozdítás.** A megyei közigazgatási bizottság fegyelmi választmánya a folyó hó 15-ik napján tartott ülésében Sziksa Lajos dorosmai tanítót hivatal vesztésre ítélte. A szigorú ítélet indokál az szolgálta, hogy nevezett tanító az iskolás gyermekekkel brutális módon bánt.

— **Nagy sikkasztás Szentesen.** Az újabb alkotmányos korszak alatt előfordult sikkasztásoktól eddig szüzen maradt Csongrád megye is belekerült most a hinárba. Nem kevesebbről, mint t i z e z e r forintot haladó árvapénz elsikkasztásáról van szó s a tettes Szentes város árvapénztárnoka Döme József. A vizsgálat még nincs befejezve s így az elsikkasztott összeg nagysága sem állapítható meg egész pontosan; a városi árvapénztár biztosítása érdekében azonban az intézkedések már megtétettek, a menyben Döme József pénztárnok és a pénztári ellenőr összes vagyona zár alá lett véve. Ha a vizsgálat be lesz fejezve s hiteles adatok birtokában leendünk, mi is bővebben hozzá fogunk ez ügyhöz szólnani.

— **Irodalom.** Nem közönséges, de valóban nagybecsű irodalmi vállalatról van szó. Ráth Mór, e legkiválóbb hazai könyvkiadónk, aki már annyi sok jeles magyar író műveinek kiadásával, a magyar irodalom körül elévülhetet-

len érdemeket szerzett magának Schakespere halhatatlan angol író műveinek kiadására vállalkozott. Van ugyan már ebből egy magyar kiadás, amelyet a Kisfaludy-társaság rendezett, de az egyszerre megvéve, nem mindenkinek hozzáférhető; e bajon is segít Ráth Mór, mert az ő kiadása füzetekben jelenik meg. E füzetekből vettük az elsőt, amely után itélve, egész bátran nyilváníthatjuk, hogy az a magyar könyvpiacnak valósággal díszére válik. A mű belbecséről szövege felesleges, hiszen Schakespere a világirodalom legkiemelkedőbb alakja s a fordítók nevei Vörösmarty, Petőfi, Arany János, Szász Károly, Lévy, Győry, Greguss, Arany László, Rákossy, teljesen biztosítanak arról, hogy a fordítás méltó az eredetihez. A mű belbecsét emelik a szöveg közé nyomott gyönyörű képek. Az első füzet az Othellohoz írt nyolcz lapnyi bevezetést s a nagy dráma két első felvonását tartalmazza. A mű 6 kötet vagy 100 füzetből fog állani, körülbelül 600 illusztrációval s minden füzet 16 tömött oldalt vagy 32 hasábot foglal magában 2—3 gyönyörű képpel. Előfizetni lehet 10 füzetre bérmentes küldéssel 4 forinttal. Egyes füzet ára 40 kr. A vállalatot ajánljuk a közönség figyelmébe és meleg pártolásába, mert valójában a legpompásabb díszet fogja képezni bármely asztalnak vagy könyvtárnak. Egyes füzetek, mint tudjuk, helyben Diamant és Gaál urak könyvnyomdájában is kaphatók s ugyanott megrendelések is tehetők.

Üzleti hírek.

A hét folyamán a budapesti árutözsde a kínálat folytonosan lanyha, ellenben a kereslet meglehetősen élénk volt; a piacra nem is sok gabona vitetett fel; mindennek dacára a buza árai mult heti tudósításunk óta métermázsánként 10 krral hanyatlottak, az árpa pedig 20 krral kelt olcsóbban; ellenben a zab ára 30—35 krral, a kukoricáé 8—13 krral emelkedett.

Legújabb jegyzések szerint a buza árai a következők: 79 kilós 8 frt 80 kr, 78 kilós 8 frt

70 kr; árpa 5 frt 70 krtól 6 frt 20 krig; zab 6 frt 40 krtól 6 frt 85 krig; kukorica 5 40 krtól 5 frt 50 krig.

A helybeli hetipiacon semmi élet nem mutatkozik, minthogy a járhatatlanságig rossz utak következtében a behozatal épen semmi.

Felelős szerkesztők:

HUBACSEK PÁL és SZOBOTKA GUSZTÁV.

Kiadótulajdonos:

AZ ALAPÍTÓ EGYESÜLET.

157/1886. szám.

Árverési hirdetés.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közzhírré teszi, hogy a szentesi kir. járásbírótság 479. és 481/1886. számú végzése által Benedek Teréz és Diamant Manó s többek javára Dasler József mindszenti lakos ellen 786 frt tőke, ennek a végzéseben jelölt napoktól számítandó 6°/₁₀ kamatai és eddig összesen 147 frt 96 kr. perköltés követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 960 frt 71 krra becsült bolti cikkek, követelések és házbitorokból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 498/1886. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Mindszentén, végrehajtást szenvedett üzletében leendő eszközésére 1886-ik évi márczius hó 24-ik napjának délelőtt 9 órája határidőül kitézetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Szentesen, 1886-ik évi márczius hó 10-ik napján.

Végh Sándor
kir. bírósági végrehajtó.

KÖNYVNYOMDA.

Alólírottak a nagyérdemű közönség becses tudomására hozzák, mikép Mindszentén a fő-utczában **Stern R. féle házban könyvkötészet, papir- és irodaszer-kereskedéssel** összekapcsoltan

k ö n y v n y o m d á t

állítottak, mely a kor minden igényeinek megfelelni képes.

Midőn minden e szakmába vágó munkák pontos és jutányos árai mellett elkészítésére ajánlkozunk, maradtunk

tisztelettel

DIAMANT és GAÁL.

Értesítés.

Alólírott közzhírré teszi, hogy a **kurca-parti** bérletén megszántva lévő földjét

veteményezés alá kiosztja
100 négyszögölenként 1 frt
70 krjával.

Bérleti szándékozók alólírotnál jelentkezhetnek.

Diamant Ignác.

GAZDASÁGI GÉPRAKTÁR.

Van szerencsém a nagyérdemű gazdaközönség becses tudomására hozni, hogy a **Schlick-féle vasöntöde és gépgyár részvény-társaság**

kerületi ügynökségét

elvállaltam és raktáramban (saját házamban) **gőz- és járgány cséplőgépek, fecskendők, különféle rosták (zsákoló és üszög tisztító készülékek) Trieurök, szabadalmazott és számos kiűntetésben részesült Schlick-Krumpach-féle hármás és kettős ekék, utóbbiak szabadalmazott kukoricza-ültető készülékek.** Eredeti Vidacs egyes ekék, kukoricza morzsolók, (kézi- és géphajtásra) répvágók és zuzók, örlőmalmok, „Pannonia“ daráló és Little giant (kis óriás) esőves tengeri daráló **eredeti gyári árainon, részletfizetés** mellett is kaphatók.

Minthogy ezen **hazai gyártmányok** mindenütt, úgy bel- mint külföldön szép, jó és tartós kiállításuk miatt a lehető legnagyobb munkaképességet a legesekélyebb munkaerővel előállítani képesek; a legnagyobb kelendőségnek örvendenek: a nagyérdemű közönség becses figyelmébe ajánlani bátorkodom. A netán raktáron nem lévő gépek és gazdasági eszközök 2—3 nap alatt megkaphatók.

Szíves megrendeléseiket, melyeket a legnagyobb pontossággal teljesítendek, elvárva, vagyok

tisztelettel

SCHLESINGER FERENCZ

Mindszentén.